

UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE
MUSEER
OLDSAKSAMLINGEN
FORNMINNESEKSJONEN
Postboks 6762,
St. Olavs Plass
0130 Oslo

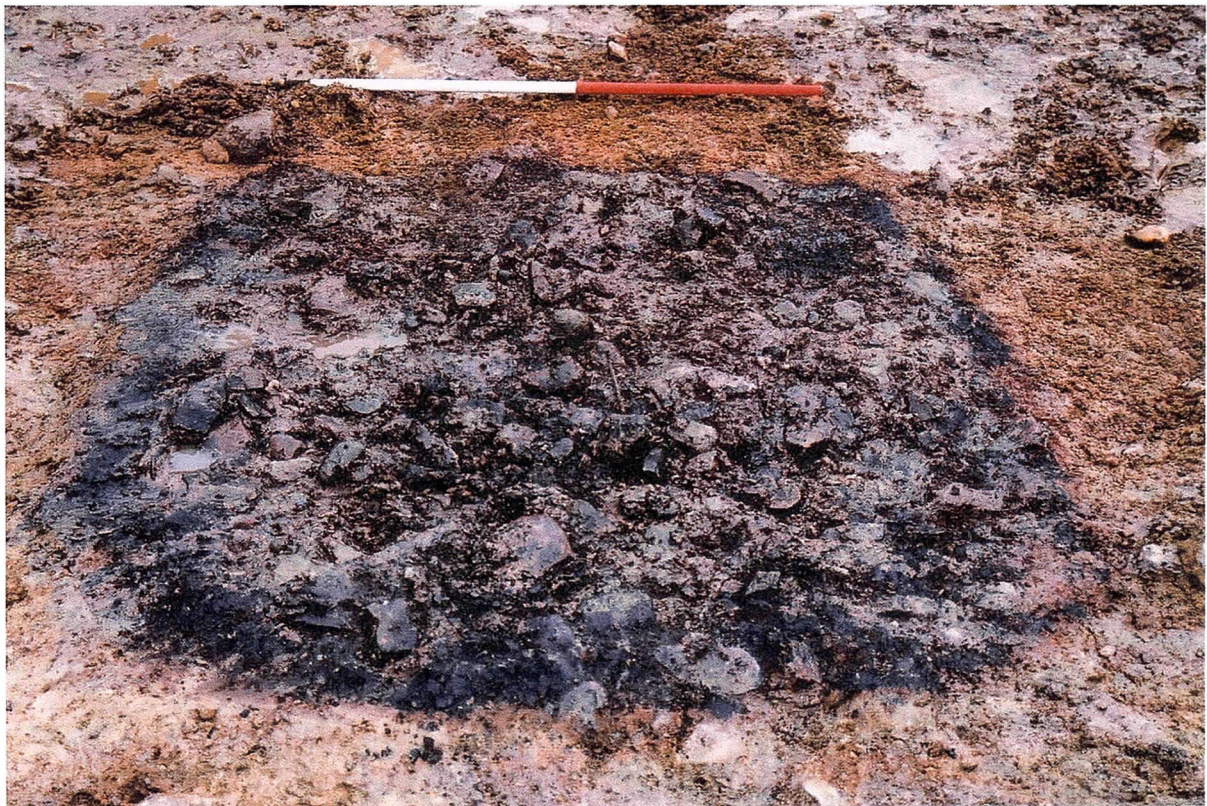
RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVNING

BOSETNINGSSPOR

KRABY, HOFFSVANGEN
GNR 178/20 (tidl. 173/68),
ØSTRE TOTEN KOMMUNE,
OPPLAND

ISABEL CUNEN RYNNING

Kokegrop S1

Oslo 2004

**UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE
MUSEER**

Gårds-/ bruksnavn Kraby / Hoffsvangen	G.nr./ b.nr. 178 / 20 (tidligere 173 / 68)
Kommune Østre Toten	Fylke Oppland
Saksnavn Reguleringsplan for Hoffsvangen	Kulturminnetype Bosetningsspor (kokegroper, stolpehull)
Saksnummer (arkivnr. UKM) 00/9399	Tiltakskode/ prosjektkode 760016
Eier/ bruker, adresse Håkon Lund Kraby, 2850 Lena	Tiltakshaver Håkon Lund Kraby, 2850 Lena
Tidsrom for utgravning 27. – 31. mai 2002	M 711-kart/ UTM-koordinater/ Kartdatum 1916-III/N6435645.437, Ø469724.660/EU89/WGS84, sone 32.
ØK-kart CP 063-5-3	ØK-koordinater
A-nr. 2002/230	C-nr. C52885
ID-nr (Forminneregisteret)	Negativnr. (UKM) 26423
Rapport ved: Isabel Cunen Rynning	Dato: 25. oktober 2002

SAMMENDRAG

Undersøkelsen omfatter en flateavdekking på Hoffsvangen hvor det ble dokumentert 50 strukturer. Av disse ble 2 tolket som sikre kokegroper, 8 som mulige ildsteder, 2 som sikre stolpehull samt 21 som mulige stolpehull. Det har ikke vært mulig å utskille sikre hus blant stolpehullene og de stolpeliknende strukturene. Bosetningssporene fortsetter over på nabotomten, og det utgravde området kan representere en utkant av et bosetningsområde.

Det er foretatt to C14-dateringer på trekull av løvtre med lav egenalder, en fra en kokegrop (S1) og en fra et ildsted (S28). Dateringen fra kokegropa S1 tilsvare overgangen mellom førromersk jernalder og eldre romertid, mens dateringer fra S28 faller innenfor tidlig romertid. Dette innebærer at bosetningssporene fra det undersøkte området trolig samlet kan plasseres i eldre romertid (år 0 – 200 e.Kr). Dateringen er spesielt interessant fordi det ikke tidligere er gjort funn eller dateringer fra førromersk jernalder eller eldre romertid i området.

T-16177   S1   Bjørk, selje, vier/osp: 1980 +/- 100   BC60-AD130
Tua-3858   S28   Bjørk, selje, vier/osp: 1860 +/- 45   AD 120-235

INNHold

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	2
2. DELTAGERE, TIDSRUM	2
3. FORMIDLING	2
4. LANDSKAPET FUNN OG FORNMINNER.....	2
5. UTGRAVNINGEN.....	3
5.1 Problemstillinger – prioriteringer	3
5.2 Utgravningsmetode	3
5.3 Utgravningens forløp	3
5.4 Kildekritiske forhold	4
5.5 Utgravningen	4
5.5.1 Funnmateriale.....	4
5.5.2 Strukturer	4
5.5.3 Datering.....	5
5.5.4 Naturvitenskapelige prøver	5
6. KONKLUSJON.....	5
7. VEDLEGG	6
7.1. Presentasjon av strukturene m/tegning og foto.....	6
7.2. Liste over tegninger	6
7.3. Strukturliste.....	6
7.4. Fotoliste.....	6
7.5. Analyserapporter	6
7.6-8. Kart.....	6

RAPPORT FRA ARKEOLOGISK UTGRAVNING

KRABY, HOFFSVANGEN, GNR. 178/20, ØSTRE TOTEN KOMMUNE, OPPLAND

ISABEL CUNEN RYNNING

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Arkeologisk registrering ble foretatt i forbindelse med omregulering av Hoffsvangen 173/68, område B, fra landbruksområde til område for boliger. Oppland fylkeskommunen registrerte området den 28.-29. september 2000 og ved befaring den 20. oktober samme år. Det ble oppdaget automatisk fredete kulturminner i form av kokegroper, ildsteder og mulige stolpehull. Riksnatikkvaren ga dispensasjon for kulturminnene 20.02. 2001 med vilkår om en arkeologisk undersøkelse.

2. DELTAGERE, TIDSRUM

Utgravningen ble gjennomført i perioden 27. til og med 31. mai 2002. Feltleder var Isabel Cunen Rynning, og feltassistent var Even Ballanger-Andersen. Gravmaskinsfører Olav Myrland deltok med den maskinelle flateavdekningen fram til torsdag morgen. Espen Uleberg, Zanette Tsigaridas Glørstad og Ingvild Solberg Andreassen kom opp på torsdagen blant annet for å måle inn feltet med Pen Map..

3. FORMIDLING

Tiltakshaver Håkon Lund var innom utgravningen på onsdagen for å få en orientering om fremdrift og eventuelle funn.

4. LANDSKAPET FUNN OG FORNMINNER

Området ligger mellom Hoff kirke, ca 300 m. mot vest og Gilje gård i øst, hvor det er påvist mange automatisk fredete kulturminner fra jernalder. Utgravningsområdet ligger på et rektangulært jorde med boliger i nord, vest og sør. En bekk avgrenser tomten mot boligfeltet i vest som er lagt i slak bakke opp mot Hoff kirke. Riksvei 33 går øst-vest sør for utgravningsområdet. Det ligger synlige jorder både nordover, østover og sørover. Synsfeltet begrenses av bakketoppen hvor kirken er anlagt og området fremstår derfor som åpent mot øst. Generelt heller terrenget mot sørøst (se kart vedlegg nr. 7 og 8). Selve utgravningsområdet: Bekken i vest lager et lite søkk i terrenget og

utgravningsområdet har en liten forhøyning som strekker seg litt over på nabotomten mot øst. Nord for denne forhøyningen danner terrenget et søkk som fremstod som meget fuktig.

5. UTGRAVNINGEN

Utgravningsområdet var dekket av matjord som ble fjernet ved flateavdekning og opprensing med krafse. Undergrunnen bestod til dels av tung leireholdig masse, dels av en lettere sand/silt- og leireblandet masse i en gulbrun tone. De fleste strukturene ble funnet i området med denne siste undergrunnen. Enkelte steder var det mye stein, fra stor grus til store steiner i undergrunnen. Det var minst stein i den østre delen av feltet.

5.1 PROBLEMSTILLINGER – PRIORITERINGER

Målet med utgravningen var å undersøke og dokumentere de automatiske fredete kulturminnene på tomteområde. Fordi det er foretatt få undersøkelser av denne typen kulturminner i dette området, var den primære oppgaven å avklare strukturtyper og dokumentere et utvalg. Det skulle dessuten avgjøres om de mulige stolpehullene var automatisk fredet kulturminner, og om det fantes spor etter en bygning. Det har vært viktig å datere et utvalg av strukturene for å kunne sette dem inn i en kulturhistorisk sammenheng.

5.2 UTGRAVNINGSMETODE

Undersøkelsen ble gjennomført som en alminnelig flateavdekking, hvor matjorda ble fjernet ved hjelp av gravemaskin. Deretter ble feltet rensert opp med krafse og strukturene dokumentert og snittet. Strukturene ble tegnet i målestokken 1:20. Alle strukturer ble målt inn ved hjelp av Pen map.

5.3 UTGRAVNINGENS FORLØP

Forundersøkelsen hadde påvist at de fleste strukturene lå i søndre delen av dette. Det ble derfor besluttet å begynne avdekningen i sør ved å sjakte i østvestlig retning. Ved å undersøke ytterkantene av feltet før man sjaktet videre kunne man legge massene der senere så sant ingen strukturer ble påvist. Massene ble ellers lagt på kantene av feltet. Det ble sjaktet frem til slutten av dag 3 hvor en person fulgte gravemaskinen og den andre rensert, og etter hvert dokumenterte strukturene. De siste to dagene ble det prioritert å dokumentere og undersøke så mange som mulig av de påtrufne strukturene. Alle tegninger ble utført av feltleder.

På grunn av det dårlige været og rotete undergrunn var det til tider vanskelig å oppdage strukturene så de ble først kun krafset frem og identifisert med en spiker hver. Det viste seg at en del av disse ikke holdt ved senere fremrensing.

Noen strukturer var små og uregelmessige i overflateformen mens andre var mer regelmessige og kunne være stolpehull. Disse ble ikke prioritert i og med at det ikke var noe tydelig sammenheng mellom de forskjellige strukturene. Enkelte ble likevel snittet både fordi de så interessante ut og for å utelukke om den gulbrune leireholdige massen som preget de fleste av strukturene kunne være moderne. Derimot var det en del klare store strukturer som kokegroper og ildsteder. Disse ble tegnet i overflaten og i den grad det ble tid til det, snittet og profilen dokumentert.

5.4 KILDEKRITISKE FORHOLD

Det regnet mye de to første dagene, og litt mer spredt de resterende, noe som gjorde gjenopprensing av strukturene nødvendig opp til flere ganger. Det var for vått på jordet til at massene kunne kjøres bort. Det framkom flere strukturer enn ventet på feltet. Utgravningen ble derfor preget av at det var satt av for liten tid til undersøkelsen.

5.5 UTGRAVNINGEN

5.5.1 FUNNMATERIALE

Det ble ikke gjort gjenstandsfunn i forbindelse med undersøkelsen.

5.5.2 STRUKTURER

Det ble identifisert i alt 50 strukturer. De strukturene som ble tegnet eller fotografert er presentert i eget vedlegg (vedlegg nr. 1, 2 og 4). For øvrige strukturer, se strukturlisten (vedlegg nr. 3).

Alle strukturene ble målt inn og tegnet på oversiktskart (vedlegg nr. 6). 27 strukturer ble tegnet i overflaten og av disse ble 9 strukturer snittet. Av disse ble 8 profiler tegnet, og 1 profil avbildet (se vedlegg nr. 1).

Det ble funnet 2 strukturerer, S1 og S25, som ble tolket som sikre kokegropen på grunn av den store mengde skjørbrent stein, kullmasse mellom steinen og tydelig varmpåvirket sand i undergrunnen. Begge ble snittet og profilen dokumentert.

Det ble funnet 8 ildstedslignende strukturer, hvorav 4 av dem var utpløyde. Disse bestod av kullmasse, stein uten tilsynelatende stor varmpåvirkning og noe skjørbrent stein i enkelte av dem, samt en gulbrun leirholdig masse som også var tilstede i de stolpeliknede strukturene. Dette gjelder S10 (utpløyd), S11 (utpløyd), S26, S28, S41 (kan muligens være en kokegrop), S45 (litt usikkert pga. lite kull), S47 (utpløyd og usikkert som ildsted på grunn av lite stein) og S50 (utpløyd).

25 strukturer hadde den gulbrune leirholdige massen (i tegnforklaring forkortet til humus). De hadde en overflateform som kunne tilsi at det var mulige stolpehull. Kun 4 av disse ble snittet, og kun 2 av disse ble regnet som sikre stolpehull S16 og S29.

I alt 3 strukturer ble avskrevet i løpet av undersøkelsen. To strukturer ble avskrevet som moderne på grunn av fyllmasse. S3 under opprensing og S9 etter overflatetegning før den skulle snittes, fordi den moderne massen vedvarte lenger ned og ble derfor ikke ansett som rest av matjorden. En struktur, S22, ble avskrevet ved snitting.

5.5.3 DATERING

Det er foretatt to C14-dateringer på trekull av løvtre med lav egenalder, en fra en kokegrop (S1) og en fra et ildsted (S28). Dateringen fra kokegropa S1 tilsvarer overgangen mellom førromersk jernalder og eldre romertid, mens dateringer fra S28 faller innenfor tidlig romertid. Dette innebærer at bosetningssporene fra det undersøkte området trolig samlet kan plasseres i eldre romertid (år 0 – 200 e.Kr).

5.5.4 NATURVITENSKAPELIGE PRØVER

Det ble kun tatt tre kullprøver fordi kullet i strukturene som regel var så oppsmuldret at det bare var kullmasse igjen og ingen kullbiter som ville la seg treartsbestemme.

Det er sendt 2 kullprøver til C14-datering fra hhv. S1 (kullprøvenr. 1 fra bunn av kokegrop) og S28 (kullprøvenr. 3 fra kullag midt i ildsted).

Kullprøvenr.	Struktur	Lab.ref.	Treart	Datering
1	S1	T-16177	Bjørk, selje, vier/osp	1980 +/- 100 BC60-AD130
2	S1	-	-	ikke datert
3	S28	Tua-3858	Bjørk, selje, vier/osp	1860 +/- 45 AD 120-235

6. KONKLUSJON

Undersøkelsen viser at området har mange spor som trolig skriver seg fra en bosetting i området i eldre romertid (år 0 – 200 e.Kr.). Det er ikke funnet sikre spor etter bygninger i området, men de mange ildstedene og kokegropene, samt stolpehullene, tyder på intensiv aktivitet i området. Kulturminnene representerer imidlertid tydelig spor etter bosetting og stor aktivitet i området i eldre romertid, og viser at det er muligheter for å finne flere spor etter en slik bosetting her. De fleste kokegropene på Østlandet dateres til perioden fra Kristi fødsel til om lag 600 e.Kr. Dateringene av kokegropene på Kraby faller dermed innenfor en tidlig fase av den vanlige brukstida for disse kulturminnene.

Området med automatisk fredete kulturminner er ikke avgrenset i forbindelse med denne undersøkelsen. Fylkeskommunens registrering viste at feltet fortsetter opp på en forhøyning i landskapet som ligger utenfor undersøkelsesområdet (på nabotomten). Denne forhøyningen i landskapet ville vært et naturlig sted å legge et hus. Det var derfor vanskelig å danne seg et klart bilde av dette området, og få øye på en eventuell sammenheng mellom stolpehullene. Det kan tenkes at den lille elven som renner i vest kan ha en sammenheng med plasseringen av noen av strukturene og bruken av området. Ildstedene og kokegropene lå dels i det hellende terrenget ned mot den lille bekken i vestre delen av feltet, og dels på toppen av forhøyningen i terrenget. Det kunne virke som om de lå i et aktivitetsområde vest for et eventuelt hus.

Hofsgrenda er usedvanlig rik på kulturminner fra jernalder, og på gårdene omkring Kraby er det gjort mange funn. Fra selve Kraby er det kjent 3 gravhauger fra jernalder, hvorav 2 er fjernet. Det er også tidligere funnet en beltstein (C.20881) på gården. De fleste funnene og flere av gravene fra Østre Toten er datert til perioden fra omkring 200 - 1000 e. Kr. (dvs. perioden fra yngre romertid til vikingtid). Imidlertid er det svært få funn, og ingen sikre dateringer, fra den første delen av jernalderen fra 500 f. Kr. til 200 e. Kr. (dvs. førromersk jernalder og eldre romertid). Dateringen fra Hoffsvangen, Kraby, er derfor spesielt interessant. Dateringen viser at området hadde en etablert bosetting omkring Kristi fødsel, og en kontinuitet i bosettinga i dette området fra tidlig i jernalder.

7. VEDLEGG

7.1. PRESENTASJON AV STRUKTURENE M/TEGNING OG FOTO

7.2. LISTE OVER TEGNINGER

7.3. STRUKTURLISTE

7.4. FOTOLISTE.

7.5. ANALYSERAPPORTER

7.6-8. KART

6. Oversiktskart over strukturene på feltet
7. Reguleringskart (gammelt) med undersøkelsesområdet (B1) avmerket.
8. Kart : M711 (1:50.000)

Oversikt over presentasjonen av strukturene med tegninger/og eller foto

Kokegropene:

Struktur 1: Tegning : Struktur 1 Hoffsvangen og Bilde 1A

Struktur 25: Tegning: Struktur 25 Hoffsvangen. og bilde 7A og 8A

Ildstedene:

Struktur 10: Tegning: Struktur 10 Hoffsvangen og bilde 9A

Struktur 26: Tegning: Struktur 26 Hoffsvangen

Struktur 41(samt 40 og 20): Tegning: Struktur 20, 40, 41 Hoffsvangen

Struktur 50: Tegning: Struktur 50 Hoffsvangen

Stolpehull og mulige stolpehull:

Struktur 4: Tegning: Struktur 4 Hoffsvangen

Struktur 5: Tegning: Struktur 5 Hoffsvangen

Struktur 6 og 8: Tegning: Struktur 6 og 8 Hoffsvangen

Struktur 7: Tegning: Struktur 7 Hoffsvangen

Struktur 12: Tegning: S12 Hoffsvangen

Struktur 16: Tegning: Struktur 16 Hoffsvangen

Struktur 21 og 23: Tegning: Struktur 21, 22 og 23 Hoffsvangen

Samletegning over strukturene 13, 15, 18, 28, 29, 32 og 45:

Strukturene 13, 15, 18, 28, 29, 32 og 45: Tegning S13,S15,S18,S28,S29,S32,S45. i tillegg er det et profilbilde av struktur 29, bilde 11A; samt et overflate bilde av strukturene 28, 18, 45 og 13: bilde 10A

Kullholdige strukturer:

Struktur 2: Tegning: Struktur 2 Hoffsvangen

Presentasjon av strukturene med tegninger/og eller foto.

Kokegropene:

Struktur 1

Firkantet kokegrop med mye skjørbrent stein. Den har en klar kullrand og rødbrent sand i ytterkant. Ligger i hellende terreng mot bekk i vest. Undergrunnen består av sand/silt blandet med leire og noe stein. Strukturen ble snittet mot N. Kullprøver ble tatt i kullrand ned mot sterilen.

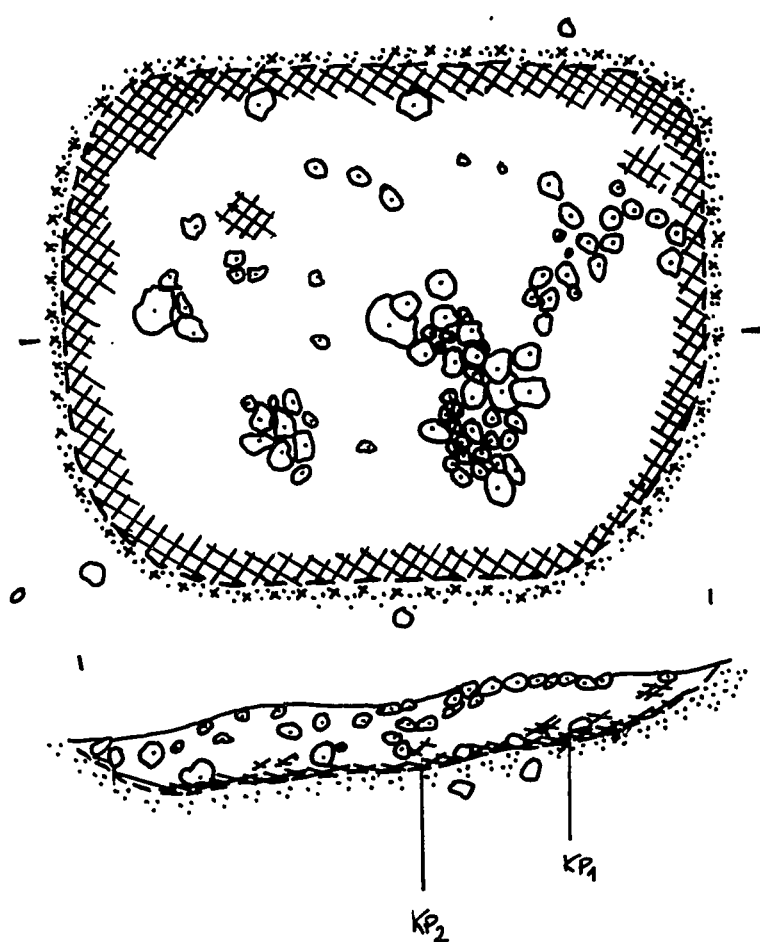
Mål i flaten: 170x130 cm

Dybde: 20 cm

Kullprøve 1 og 2.

Bilder: 0A (Overflatebilde), 1A (Overflatebilde), 3A (Snittbilde)

Registrert under forundersøkelsen som struktur A.

Tegning: Struktur 1 Hoffsvangen.

1 meter

 Leire	 Silt	 Sand	 Humusaktig gulbrun sand/silt
 Kull-lag	 Spredt kull	 Rødbrent sand	
 Fyllskift	 Brent stein	 Matjord m/halm	

Struktur 1, bildet er tatt mot sør.
Bilde 1A

Struktur 25

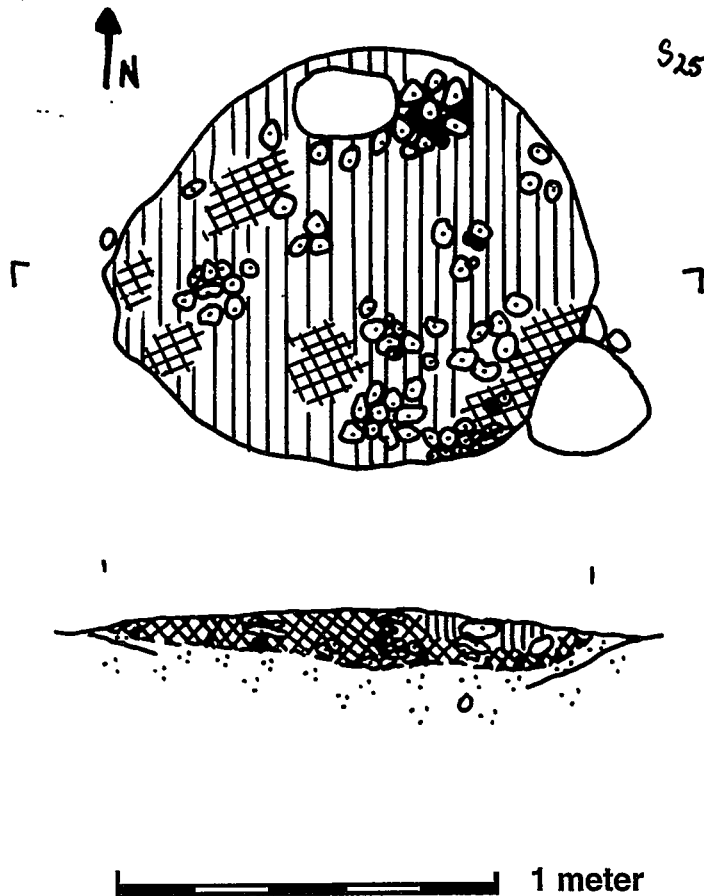
Tydelig rund kokegrop som er noe grunn, men med mye skjørbrent stein og kullblandet humus. Kullrand i overgangen til sterilen. Rødbrent sand i ytterkant. Sterilen består av gulbrun leireblandet sand. Halvparten av kokegropen ga ca. 2 bøtter med skjørbrent stein. Strukturen ble snittet mot N.

Mål i flaten: 130x120 cm

Dybde: 16 cm

Bilder: 7A (Overflate bilde), 8A (Snittbilde)

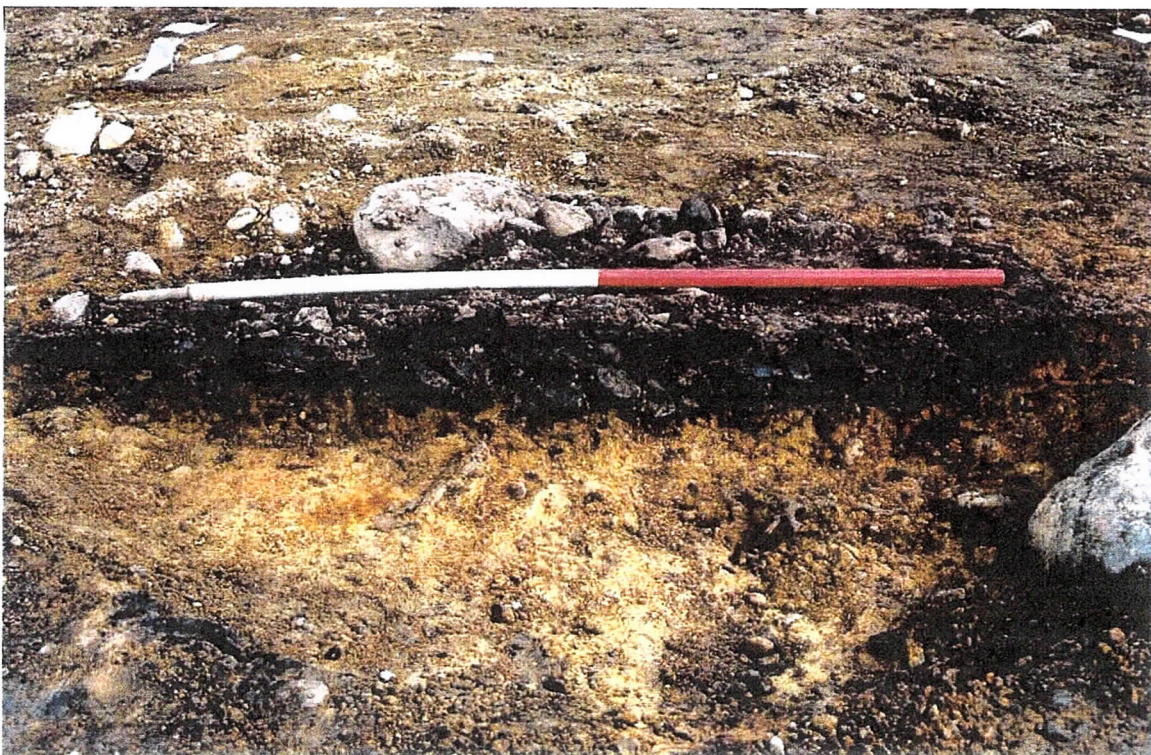
Tegning: Struktur 25 Hoffsvangen.

Leire	Silt	Sand	Humusaktig gulbrun sand/silt
Kull-lag	Spredt kull	Rødbrent sand	
Fyllskift	Brent stein	Matjord m/halm	

Struktur 25, bildet er tatt mot nord.
Bilde 7A

Struktur 25 snittet , bildet er tatt mot nord.
Bilde 8A

Ildsteder:

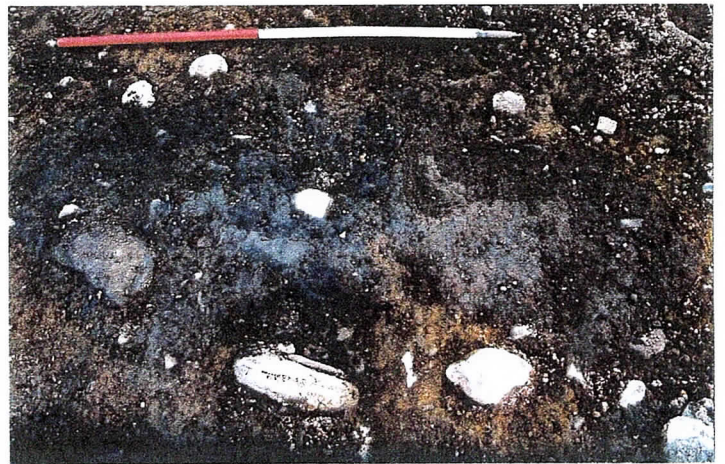
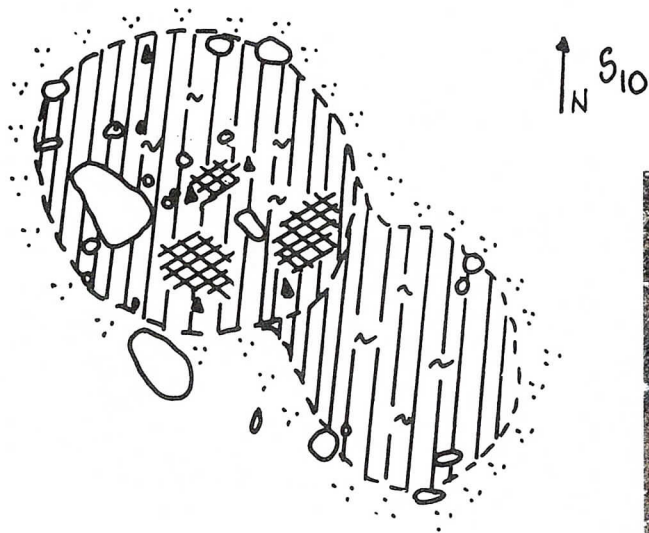
Struktur 10:

Strukturen har en indre rund struktur med til dels mellomstore steiner. Kull kan ses som konsentrasjoner og spettet litt omkring. Massen består av leireholdighumus med kull. Det meste av steinen ser ikke nevneverdig skjærbrent ut. Den ovale utstikkeren består av samme masser som den indre runde strukturen men med lite kull.

Strukturen blir tolket som et litt utpløyd ildsted på grunn av kullmengden og steinenes tilstand. Denne strukturen lå også ganske utsatt til nærmere toppen av forhøyningen i terrenget.

Mål i flaten: 150x80 cm

Tegning: Struktur 10 Hoffsvangen

1 meter

Struktur 10 Hoffsvangen
Bilde 9A

	Leire		Silt		Sand		Humusaktig gulbrun sand/silt
	Kull-lag		Spredt kull		Rødbrent sand		
	Fyllskift		Brent stein		Matjord m/halm		

Struktur 26:

Strukturen består av mye stein, noe skjørbrent og noe store stein. Kullkonsentrasjon ligger nesten som en sirkel rundt en større sentral stein. Strukturen er noe utpløyd. Massene består ellers av leireblandet humus. Ved snitting kan det observeres at fyllen er brungul der det er lite kull. 2 store steiner ser ikke nevneverdig brent ut. Sanden i sterilen ser ikke varmpåvirket ut. Det ble gravd frem ca 1,5 bøtte med skjørbrent stein ut av halvparten av strukturen, samt en god del ubrent også.

Strukturen ble tolket som et litt utpløyd ildsted og kullmengden, og ikke som kokegrop fordi det var såpass store mengder med lite varmpåvirket stein.

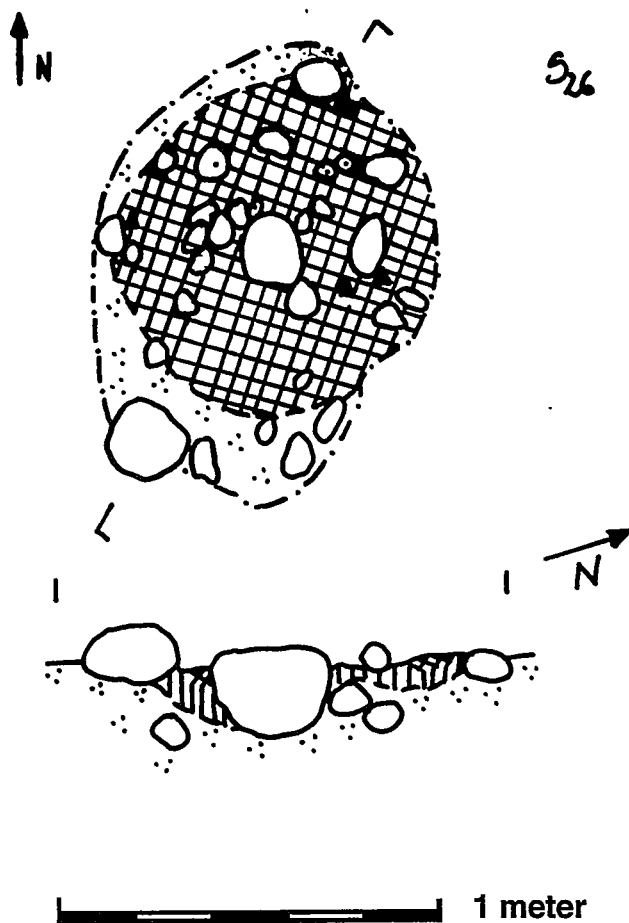
Strukturen ble snittet mot NV.

Mål i flaten: 130x95 cm

Dybde: 14 cm

Trolig registrert under forundersøkelsen som struktur C.

Tegning: Struktur 26 Hoffsvangen

 Leire	 Silt	 Sand	 Humusaktig gulbrun sand/silt
 Kull-lag	 Spredt kull	 Rødbrent sand	
 Fyllskift	 Brent stein	 Matjord m/halm	

Struktur 28:

Se under S13, S15, S18, S28, S29, S32, S45

Struktur 41

Stor rund struktur med mye stein, noe skjørbrent, og med en del større kullkonsentrasjoner men ellers leireholdig humus. Strukturen kan virke noe utpløyd i Ø.

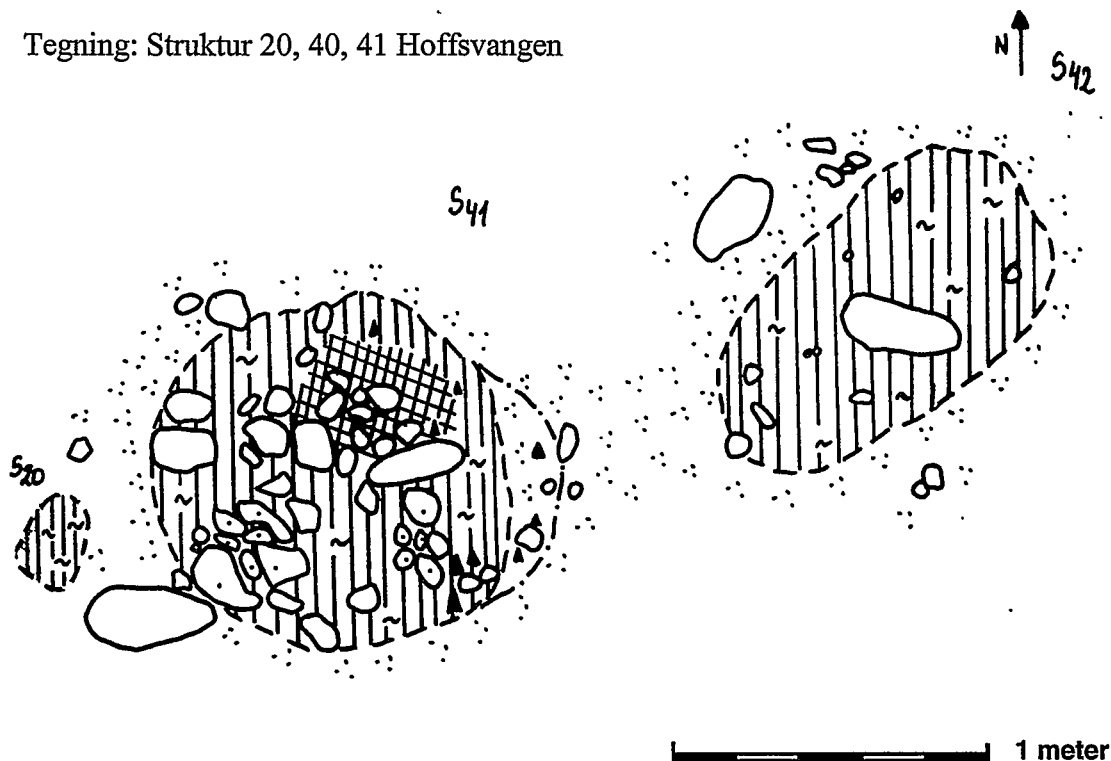
Strukturen er tolket som et ildsted og ikke som kokegrop på grunn av den mindre mengden med skjørbrent stein.

S42 ligger like Ø. S20 ligger like V.

Mål i flaten: 127x100 cm

Trolig registrert under forundersøkelsen som struktur F.

Tegning: Struktur 20, 40, 41 Hoffsvangen

Struktur 42:

Strukturen er oval og består av leireholdig humus. Den har stor stein i midten og i SV.

Mål i flaten: 144x88 cm

Den er tolket som et mulig stolpehull.

Struktur 20:

Liten oval struktur med litt kull og leireblandet humus.

Mål i flaten: 36x25 cm.

Den er tolket som et mulig lite stolpehull.

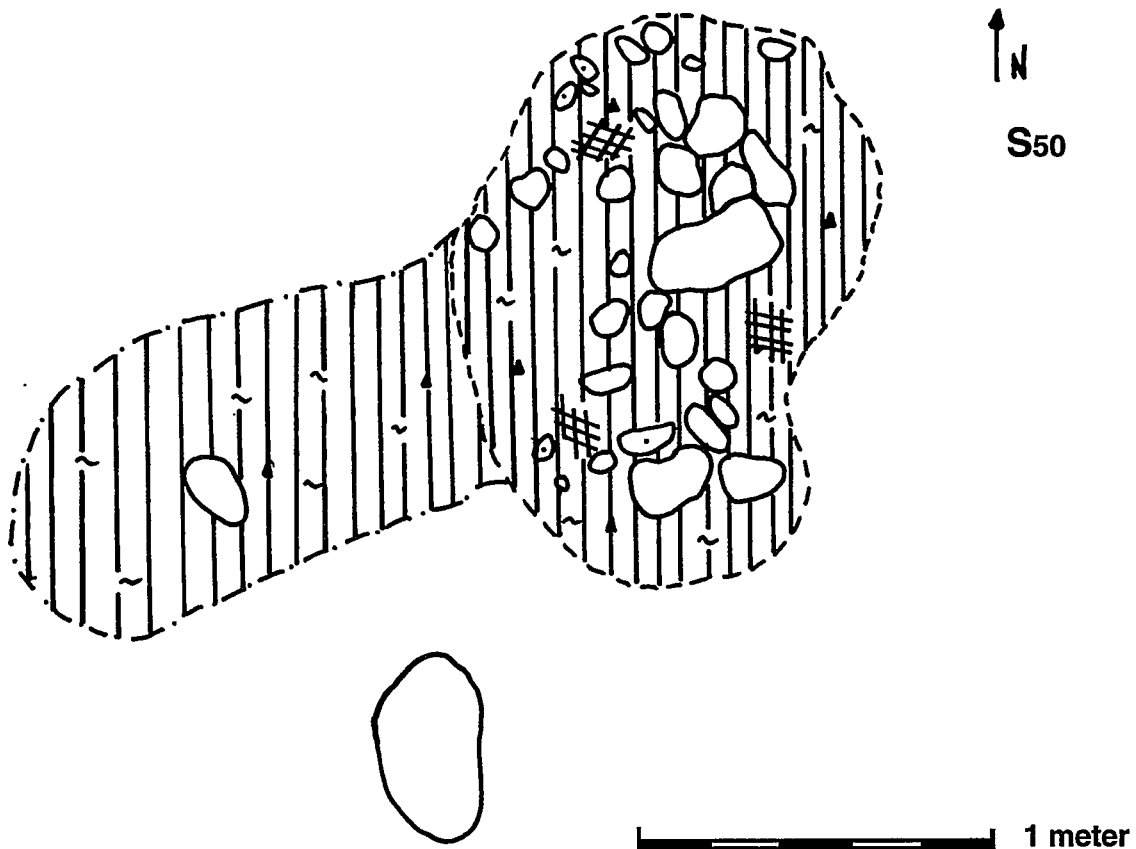
Leire	Silt	Sand	Humusaktig gulbrun sand/silt
Kull-lag	Spredt kull	Rødbrent sand	
Fyllskift	Brent stein	Matjord m/halm	

Struktur 50:

Strukturen er tolket som et utpløyd ildsted med en stor oval form som hovedstruktur og en tunge av utpløyd masse mot V. Mange store stein, kun en del av dem er skjørbrente og de ligger nedover i skråningen som heller mot bekken i V. Massene består av leireblandet humus med kull i den ovale delen, mindre i tungen. Med tungen er strukturen 240 cm lang. Mål i flaten: 140x105 cm

Tegning: Struktur 50 Hoffsvangen

Strukturene 11 og 47 ble ikke tegnet men de var tolket som mulige ildsteder i felt. De ble heller ikke snittet.

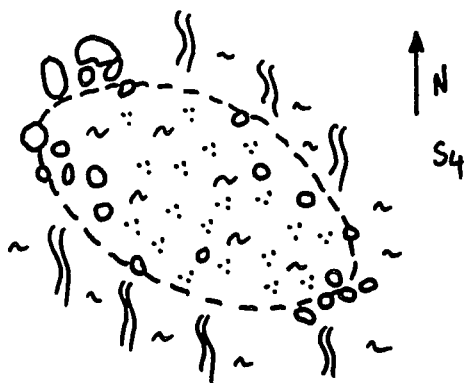
Leire	Silt	Sand	Humusaktig gulbrun sand/silt
Kull-lag	Spredt kull	Rødbrent sand	
Fyllskift	Brent stein	Matjord m/halm	

Stolpehull og mulige stolpehull.

Struktur 4:

Oval struktur som består av mye leire og mye småstein, skiller seg fra den gulbrune leireholdige sanden/siltene som utgjør sterilen. Strukturen er tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 94x50 cm

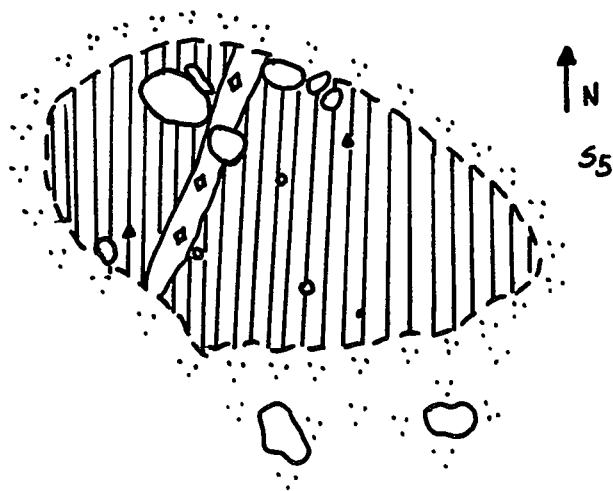
Tegning: Struktur 4 Hoffsvangen

 1 meter

Struktur 5:

Oval struktur hvor massene består av brun leireholdig humus, ispedt kullbiter og noen gulbrune flekker. En pløyerrenne med matjord og halm går tversover strukturen. En del håndstore stein i N og NØ, sterilen består av gulbrun leireholdig sand. Strukturen er tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 134x76 cm

Tegning: Struktur 5 Hoffsvangen

 1 meter

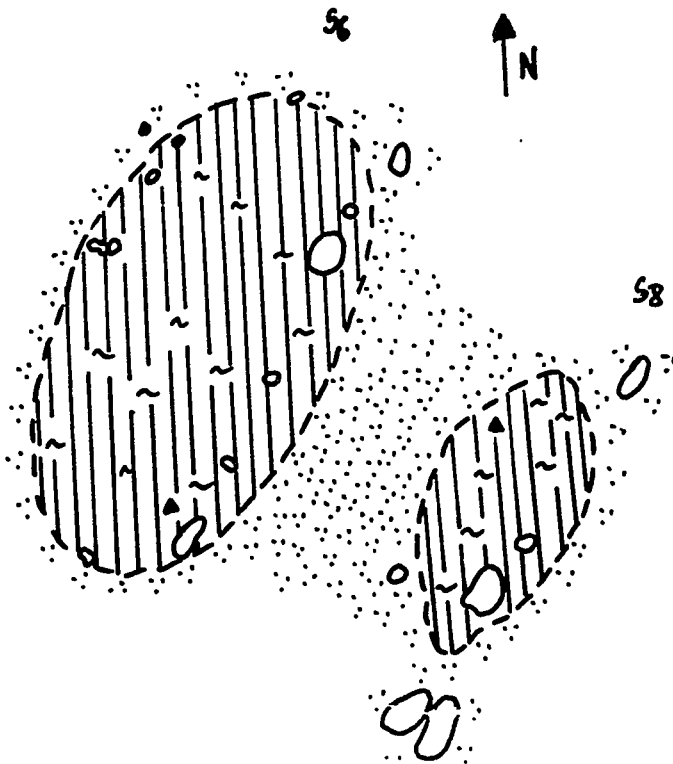
Struktur 6 og 8:

S6: Oval struktur, brun leireblandet humus, noe mellomstore stein. Sterilen består av gulbrun leireblandet sand. Strukturen er tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 130x75 cm

S8: Oval struktur med brun humusblandet leire, mellomstor stein i sør. Strukturen ble tolket som et mulig mindre stolpehull.

Mål i flaten: 74x40 cm

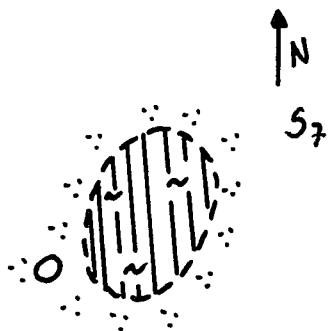
Tegning: Struktur 6 og 8 Hoffsvangen

1 meter

Struktur 7:

Oval struktur med brun humusblandet leire, litt kull i overflaten. Strukturen er tolket som et mulig lite stolpehull.

Mål i flaten: 45x31 cm

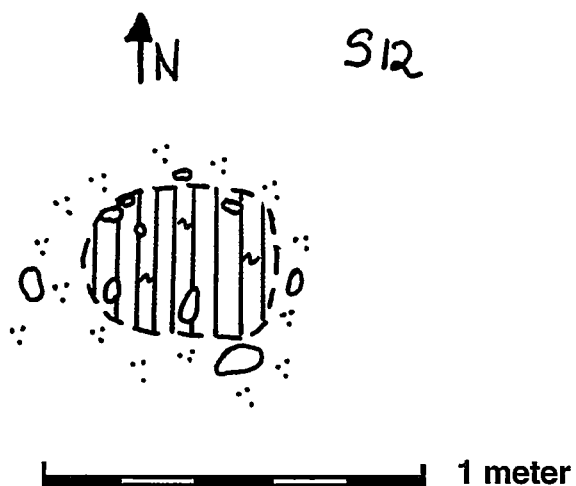
Tegning: Struktur 7 Hoffsvangen

1 meter

Struktur 12:

Oval/firkantet struktur hvor massene består av leireblandet humus. Den ser rektangulær ut i den ene enden. Strukturen ble tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 50x38 cm

Tegning: Struktur 12 Hoffsvangen

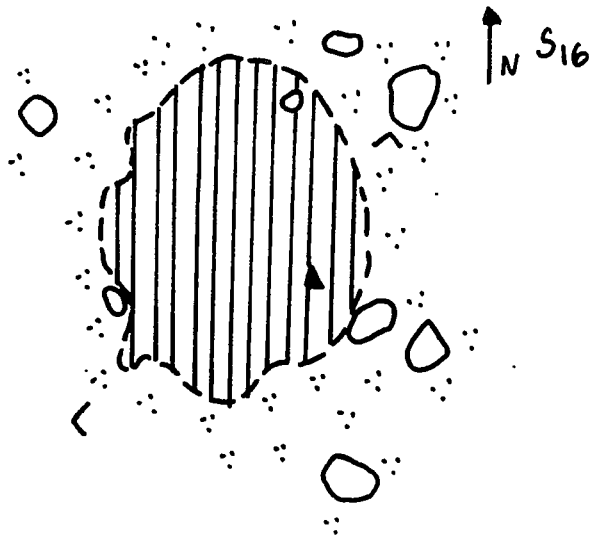
 Leire	 Silt	 Sand	 Humusaktig gulbrun sand/silt
 Kull-lag	 Spredt kull	 Rødbrent sand	
 Fyllskift	 Brent stein	 Matjord m/halm	

Struktur 16:

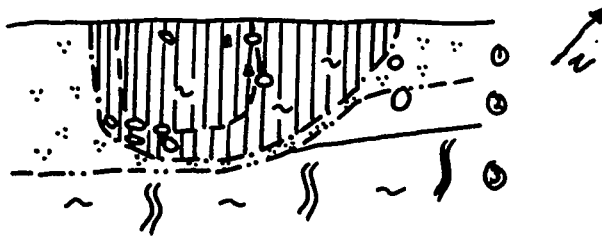
Uregelmessig oval struktur med leireblandet humus og noe kullinnslag. Ved snitting kan det observeres et stokkeliknende avriss med dybde på 30 cm og noe ispedte kullbiter, selve nedgravningen er på 38 cm. Sterilen består av gråhvit leire. Strukturen ble snittet mot NV.

Mål i flaten: 90x73 cm

Dybde: 38 cm

Tegning: Struktur 16 Hoffsvangen

- ① GULBRUN SAND
- ② GRÅ SAND / GRUS
- ③ LEIRE / GRÅHVT SILT

1 meter

 Leire	 Silt	 Sand	 Humusaktig gulbrun sand/silt
 Kull-lag	 Spredt kull	 Rødbrent sand	
 Fyllskift	 Brent stein	 Matjord m/halm	

Struktur 21 og 23:

S21: Oval firkantet struktur med brun leireblandet humus iblandet noe kull. Snittet viser at massene er homogene nedover med en gul stripe med sand som avgrenser strukturen i underkant. Stripen blir svakere mot Ø, under S22. Strukturen ble snittet mot NNØ. Strukturen ble tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 80x40 cm

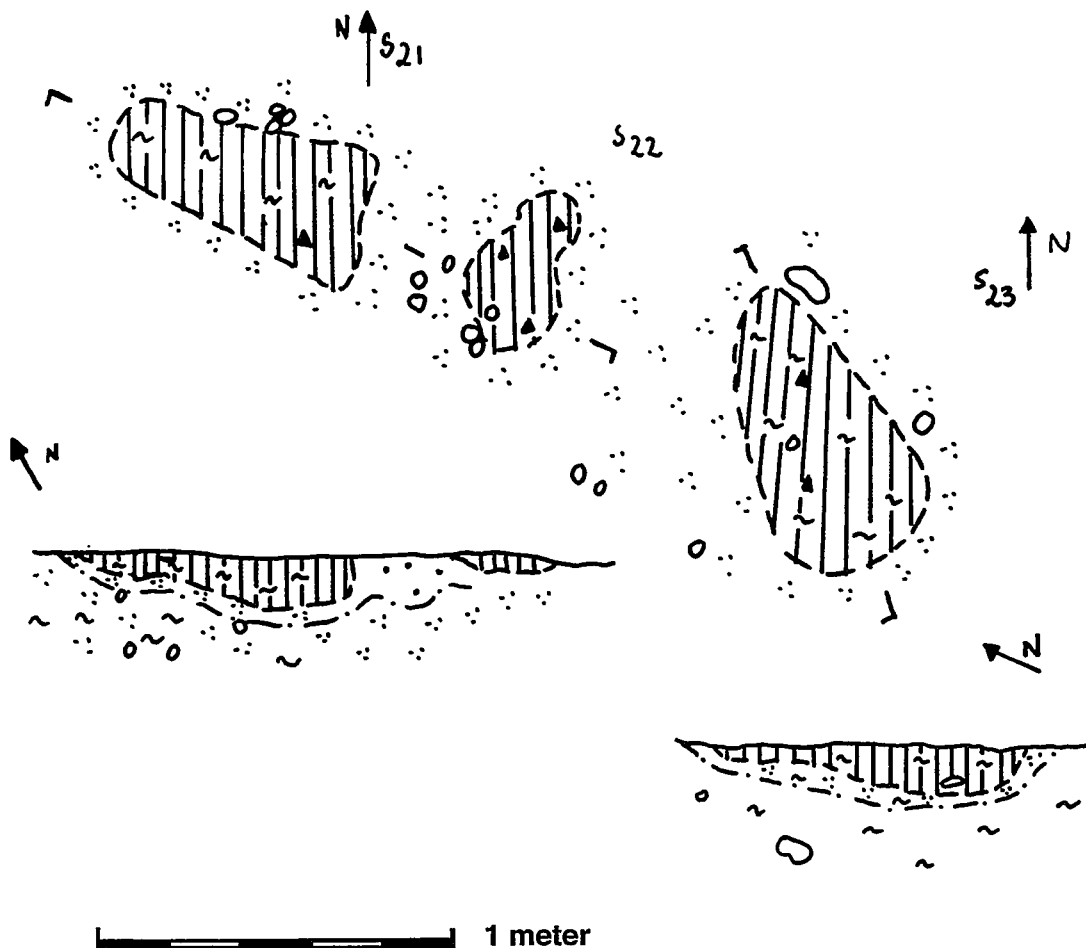
Dybde: 16

S23: Oval struktur med brun leireblandet humus med noe kull, veldig lik S21. Ved snitting observeres en gul sandholdig stripe som går i underkant. Strukturen ble snittet mot Ø.

Mål i flaten: 90x46 cm

Dybde: 16 cm

Tegning: Struktur 21, 22 og 23 Hoffsvangen

Struktur 22 ble avskrevet på grunn av fyllmasse og grunnhet.

Leire	Silt	Sand	Humusaktig gulbrun sand/silt
Kull-lag	Spredt kull	Rødbrent sand	
Fyllskift	Brent stein	Matjord m/halm	

Samletegning over strukturene S13, S15, S18, S28, S29, S32, S45:

Struktur 28: mulig ildsted.

Strukturen har en del kull i overflaten, massen består ellers av leire og humus. Ved snitting observeres et ujevnt kull-lag og mye stein i fyllen. Ingen skjærbrente steiner. Litt usikker som forminne, men kullprøve ble tatt i noe som kan se ut som et kull-lag/kullkonsentrasjon nederst i det som kan være selve strukturen, litt over en dypere nedgravning/stein. Strukturen ble tolket som et mulig ildsted på grunn av steinen og kullet. Strukturen ble snittet mot SØØ.

Mål i flaten: 180x120 cm

Dybde: 26 cm

Kullprøve 3

Struktur 45: mulig ildsted

Uregelmessig oval struktur som ligger ved siden av S28, men med mindre kull og mer humus og stein. Strukturen ble ikke snittet. Strukturen ble tolket som et mulig ildsted men det er litt

Mål i flaten: 230x140 cm

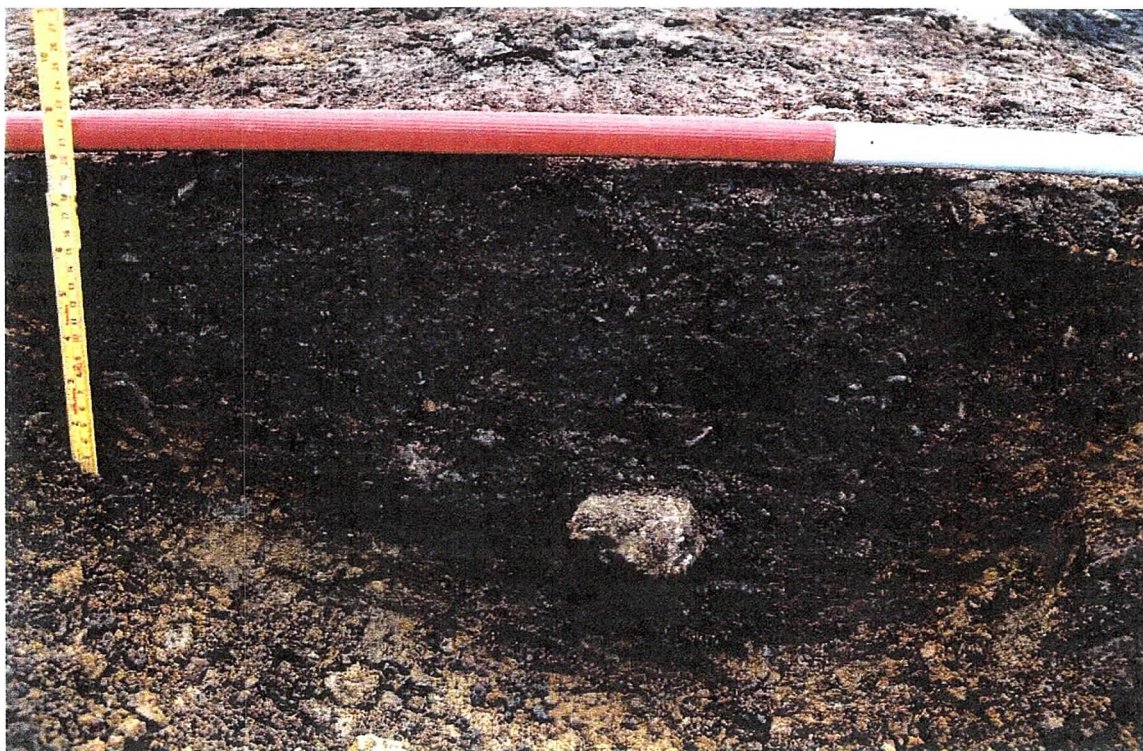
Struktur 29: stolpehull

Oval struktur som ligger like V for S28, leireblandet humus, litt kull her og der. Strukturen ble snittet mot SØØ. Det ble ikke tid til å dokumentere den ved tegning, men det kan se ut som om det er et stokkeliknende avriss like over den lille steinen i profilen. Strukturen ble derfor tolket som et stolpehull. Den gule tommestokken viser dybde ned til steinen.

Mål i flaten: 80x44 cm

Dybde: ca.30 cm

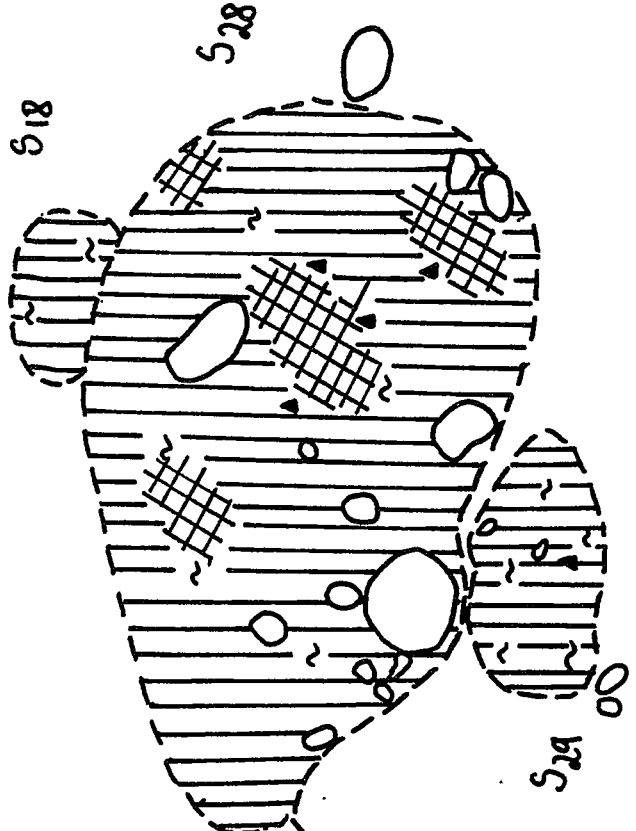
Bilder: 11A (Snittbilde), 12A (Snittbilde)

Struktur 29 Hoffsvangen

Bilde: 11A

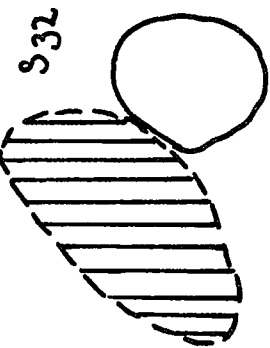
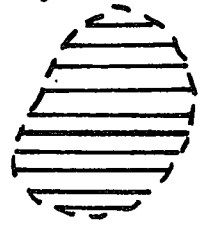
S15

S45

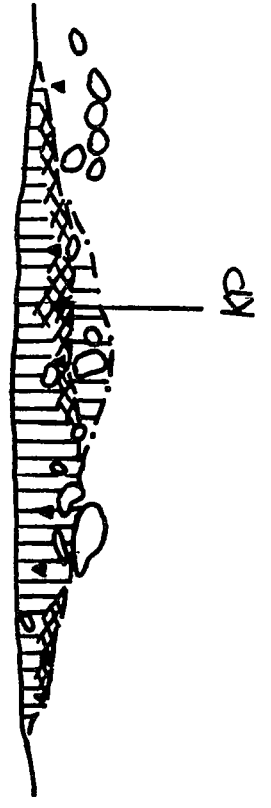
S13

Struktur S13, S15, S18, S28, S29, S32, S45

- Leire
- Silt
- Sand
- Humusaktig gulbrun sand/silt
- Kull-lag
- Spredt kull
- Rødbrent sand
- Fyllskift
- Brent stein
- Matjord m/halm

N
S28

Struktur 13:

Oval struktur med leireblandet humus. Strukturen ble tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 42x32 cm

Struktur 15:

Liten oval struktur med leireblandet humus. Strukturen ble tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 45x30 cm

Struktur 18:

Oval struktur med leireblandet humus, ligger kant i kant med S28. Strukturen ble tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 37x30 cm

Struktur 32:

Oval struktur med leireblandet humus. Strukturen ble tolket som et mulig stolpehull.

Mål i flaten: 57x78 cm

Bilde av struktur 28, 18, 45 og 13.

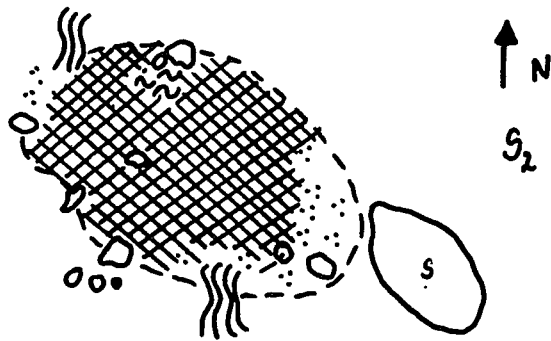
Bilde 10A.

Kullholdige strukturer

Struktur 2

Strukturen er uregelmessig oval, består av mye kull som kan virke som brente røtter, eller utkast fra en annen grop, noe stein. Sterilen rundt består av silt. Ligger SV for S1.

Mål i flaten: 80x 50 cm

Tegning: Struktur 2 Hoffsvangen

 1 meter

De andre kullholdige strukturene ble ikke tegnet, det gjelder S39, S43 og S48.

	Leire		Silt		Sand		Humusaktig gulbrun sand/silt
	Kull-lag		Spredt kull		Rødbrent sand		
	Fyllskift		Brent stein		Matjord m/halm		

Liste over tegninger fra Hoffsvangen.

Struktur 1 Hoffsvangen.jpg
Struktur 2 Hoffsvangen rett.jpg
Struktur 4 Hoffsvangen.jpg
Struktur 5 Hoffsvangen .jpg
Struktur 6 og 8 Hoffsvangen.jpg
Struktur 7 Hoffsvangen.jpg
Struktur 9 Hoffsvangen.jpg
Struktur 10 Hoffsvangen.jpg
Struktur 12 Hoffsvangen.jpg
Struktur 16 Hoffsvangen.jpg
S13,S15,S18,S28,S29,S32,S45.jpg
Struktur 20, 41, 42 Hoffsvangen.jpg
Struktur 21, 22, 23 Hoffsvangen.jpg
Struktur 25 Hoffsvangen.jpg
Struktur 26 Hoffsvangen.jpg
Struktur 50 Hoffsvangen rett.jpg
Målestokk.jpg
Tegnforklaring Hoffsvangen.jpg

Fullstendig liste over tegningene fra Hoffsvangen, Kraby.
Strukturnavnene er de samme som på CD'en.
Struktur 9 er ikke gjengitt i "Presentasjonen av strukturene"

Struktur-nummer	Form i flaten	Mål	Strukturtype	Beskrivelse	Tegnet	Profil	Dybde	Bildenummer	Merknad
1	firkantet	170x130	Kokegrop	Firkantet kokegrop med mye skjørbrønt stein. Den har en klar kullrand og rødbrent sand i ytterkant. Ligger i hellende terreng mot bekk i vest. Undergrunnen består av sand/silt blandet med leire og noe stein. Strukturen ble snittet mot N. Kullprøver ble tatt i kullrand ned mot sterilen.	Ja	Tegnet	20	0A (Overflatebilde), 1A (Overflatebilde), 3A (Snittbilde)	Registrert under forundersøkelsen som struktur A. Kullprøve 1 og 2.
2	oval	80x50		Strukturen er uregelmessig oval, består av mye kull som kan virke som brente røtter, eller utkast fra en annen grop, noe stein. Sterilen rundt består av silt. Ligger SV for S1.	Ja				
3	flekk	300x200	Moderne	Avskrevet på grunn av morderne masser i fyllen.	Nei				
4	oval	94x50	Mulig stolpehull	Oval struktur som består av mye leire og mye småstein, skiller seg fra den gulbrune leireholdige sanden/siltten som utgjør sterilen.	Ja				
5	oval	134x76	Mulig stolpehull	Oval struktur hvor massene består av brun leireholdig humus, ispedt kullbiter og noen gulbrune flekker. En pløyerenne med matjord og halm går tversover strukturen. En del håndstore stein i N og NØ, sterilen består av gulbrun leireholdig sand.	Ja				
6	oval	130 x75	Mulig stolpehull	Oval struktur, brun leireblandet humus, noe mellomstore stein. Sterilen består av gulbrun leireblandet sand.	Ja				
7	oval	45x31	Mulig stolpehull	Oval struktur med brun humusblandet leire, litt kull i overflaten	Ja				
8	oval	74x40	Mulig stolpehull	Oval struktur med brun humusblandet leire, mellomstor stein i sør	Ja				
9	rund	145x130	Moderne	Rund struktur med en del stein. Skiller seg fra den gule sterilen med en brun noe halmholdig masse. Steinene i strukturen kan se ut som om de er lagt i bunden og kanten av en grop, ved at steinene ligger litt skrått ut fra senter bortsett fra mye forvitret stein i SV. Moderne fylmasse i topplaget, strukturen ble ikke snittet fordi den halmholdige massen vedvarte nedover ved rensing. Trolig moderne struktur.	Ja				Trolig registrert under forundersøkelsen som struktur E

10	sirkel + oval utstikker	150x80	Utløyd ildsted	En indre rund struktur med til dels mellomstore steiner. Kull kan ses som konsentrasjoner og spettet litt omkring. Massen består av leireholdighumus med kull. Det meste av steinen ser ikke nevneverdig skjærbrent ut. Den ovale utstikkeren består av samme masser som den indre runde strukturen men med lite kull.	Ja			Trolig registrert under forundersøkelsen som struktur D
11	rund + utpløyning	110x90	Utløyd ildsted	Rund kullkonsentrasjon med en diameter på 45 cm., med en uregelmessig utpløyning mot vest. Kull.	Nei			Trolig registrert under forundersøkelsen som struktur B
12	oval/firkantet	50x38	Mulig stolpehull	Massene består av leireblandethumus, ser rektangulær ut i den ene enden.	Ja			
13	oval	42x32	Mulig stolpehull	Leireblandet humus	Ja			
14		30x23		Liten struktur med stein i midten, samme masse som S8, S12, S7 osv.	Nei			
15	liten oval	45x30	Mulig stolpehull	Leireblandet humus	Ja			
16	uregelmessig oval struktur	90x73	Stolpehull	Leireblandet humus med noe kullinnslag. Ved snitting kan det observeres et stokkeliknende avriss med dybde på 30 cm og noe ispedte kullbiter, selve nedgravningen er på ca 40 cm. Sterilen består av gråhvit leire. Strukturen ble snittet mot NV.	Ja	Tegnet	38	Snittet ble tatt litt skrått nedenfor senter av strukturen.
17	uregelmessig struktur	60x30 (22)	Mulig stolpehull	Leireblandet humus	Nei			
18	oval	37x30	Mulig stolpehull	Leireblandet humus, ligger kant i kant med S28	Ja			
19	uregelmessig struktur	50x30		Leireblandet humus.	Nei			
20	liten oval	36x25	Mulig lite stolpehull	Litt kull, leireblandet humus	Ja			
21	oval firkantet struktur	80x40	Mulig stolpehull	Brun leireblandet humus iblandet noe kull. Snittet viser at massene er homogene nedover med en gul stripe med sand som avgrenser strukturen i underkant. Stripen blir svakere mot Ø, under S22. Strukturen ble snittet mot NNØ.	Ja	Tegnet	16	
22	uregelmessig struktur	52x30	Avskrevet ved snitting	Mørk brun masse. Strukturen ble snittet mot NNØ.	Ja	Tegnet	5	
23	oval struktur	90x46	Mulig stolpehull	Brun leireblandet humus med noe kull, veldig lik S21. Ved snitting observeres en gul sandholdig stripe som går i underkant. Strukturen ble snittet mot Ø.	Ja	Tegnet	16	

24	uregelmessig struktur	66x55		Leireblandet humus, med noe kull.	Nei				
25	rund	130x120	Kokegrop	Tydelig kokegrop som er noe grunn, men med mye skjørbrent stein og kullblandet humus. Kullirand i overgangen til sterilen. Rødbrent sand i ytterkant. Sterilen består av gulbrun leireblandet sand. Halvparten av kokegropen ga ca. 2 bøtter med skjørbrent stein. Strukturen ble snittet mot N.	Ja	Tegnet	16	7A (Overflate bilde), 8A (Snittbilde)	
26	oval	130x95	Mulig ildsted	Strukturen består av mye stein, noe skjørbrent og noe store stein. Kullkonsentrasjon ligger nesten som en sirkel rundt en større sentral stein. Strukturen er noe utpløyd. Massene består ellers av leireblandet humus. Ved snitting kan det observeres at fyllen er brungul der det er lite kull. 2 store steiner ser ikke nevneverdig brennt ut. Sanden i sterilen ser ikke varmpåvirket ut. Det ble gravd frem ca 1,5 bøtte med skjørbrent stein ut av halvparten av strukturen, samt en god del ubrennt også. Strukturen ble snittet mot NV.	Ja	Tegnet	14		Trolig registrert under forundersøkelsen som struktur C
27	uregelmessig struktur	58x41		Samme masse som S21 og S23	Nei				
28	stor oval struktur	180x120	Ildsted	Har en del kull i overflaten, massen består ellers av leire og humus. Ved snitting observeres et ujevnt kulllag og mye stein i fyllen. Ingen skjørbrente steiner. Litt usikker som forminne, men kullprøve ble tatt i noe som kan se ut som et kulllag/kullkonsentrasjon nederst i det som kan være selve strukturen, litt over en dypere nedgravning/stein. Strukturen ble snittet mot SØØ.	Ja	Tegnet	26		Kullprøve 3
29	oval	80x44	Stolpehull	Oval struktur like V for S28, leireblandet humus, litt kull her og der. Ved snitting kan det virke som om det er et stokkeiknende avriss ned til ca 20, og en liten stein i profilen. Strukturen ble snittet mot SØØ.	Ja	Avbildet	ca.30 cm	11A (Snittbilde), 12A (Snittbilde)	
30	oval	59x42	Mulig stolpehull	Leireblandet humus	Nei				
31	oval	50x38	Mulig stolpehull	Leire /humus, ligger nesten nede ved bekken.	Nei				
32	oval	57x78	Mulig stolpehull	Leireblandet humus	Ja				
33	oval	43x33	Mulig stolpehull	Det var en stor stein i tilknytning til strukturen som ble dratt vekk av gravemaskinen.	Nei				
34		45x32	Mulig stolpehull	Litt kull, leireblandet humus	Nei				
35	uregelmessig struktur	77x69	Mulig stolpehull	Kull/ leireblandet humus	Nei				

36	rektangulær uregelmessig struktur	54x31	Mulig stolpehull	Litt kull, leireblandet humus	Nei				
37		62x32		Leireblandet humus, med noe småstein.	Nei				
38	uregelmessig struktur	45x38	Mulig stolpehull	Leireblandet humus	Nei				
39	diffus	40x30		Kullkonsentrasjon/humus	Nei				
40		40x32	Mulig stolpehull	Lys leireblandet humus	Nei				
41	Stor rund struktur	127x100	Ildsted/kokegrop	Mye stein og noe skjørbrent stein, med en del større kullkonsentrasjoner men ellers leireholdig humus. Strukturen kan virke noe utpløyd i Ø. S42 ligger like Ø. S20 ligger like V.	Ja				Trolig registrert under forundersøkelsen som struktur F
42	Stor oval struktur	144x88	Mulig stort stolpehull	Strukturen består av leireholdig humus. Den har stor stein i midten og i SV.	Ja				
43	uregelmessig struktur	53x33		Kull og humus blandet med leire	Nei				
44	uregelmessig/oval struktur	115x80 (100 i en topp mot N)		Kull/humus/leireblandet masse	Nei				
45	uregelmessig oval	230x140	Mulig ildsted	Ligger ved siden av S28, mindre kull men med humus og stein.	Ja				
46	oval struktur	60x37	Mulig stolpehull	Kullblandet	Nei				
47	oval/lettere firkantet	100x43	Mulig utpløyd ildsted	Kull men lite stein	Nei				
48	uregelmessig og litt diffus	90x77	Kullspettet område	Ligger rett nedenfor S47, mulig restene av et utpløyd ildsted, kanskje av S47, mye kullmasse.	Nei				
49	rund oval struktur	85x75		Humus, noe kull, ellers leireblandet.	Nei				
50	oval med tunge	140x105	Utpløyd ildsted	Strukturen ser ut som et utpløyd ildsted med en stor oval form som hovedstruktur og en tunge av utpløyd masse mot V. Mange store stein, kun en del av dem er skjørbrente og de ligger nedover i skrånningen som heller mot bekken i V. Massene består av leireblandet humus med kull i den ovale delen, mindre i tungen. (Med tungen er strukturen 240 cm lang)	Ja				

Fotoliste Hoffsvangen

Fotoliste	Foto tatt av Isabel C. Rynning hvis ikke annet er oppgitt	Tatt mot:	Dato:	Skannet inn:
Bilde nr.:	Motiv			
Indexbilde	Alle			Ja
00A	Introvide: Film 1 Hoffsvangen		5/28/2002	Nei
0A	Struktur S1	Vest	5/28/2002	Ja
1A	Struktur S1	Sør	5/28/2002	Ja
2A	Feltet tirsdag midt på dag, Even B. Andersen beveger seg mot struktur A	Nordvest?	5/28/2002	Ja
3A	Rektangulær kokegrop mens maskinfører Olav Myrland ser til maskinen.	Nord	5/30/2002	Ja
4A	Kokegrop S1, snitt			
5A	Zanette Tsigaridas Glørstad og Even B. Andersen. Opprensing av strukturer og innmåling / dokumentasjon	Nord	5/30/2002	Nei
6A	Espen Uleberg og Ingvald Solberg Andreassen måler opp med PenMap	Nord	5/30/2002	Nei
7A	Bilde av feltet	Nord	5/30/2002	Ja
8A	Struktur S25	Nord	5/30/2002	Ja
9A	Struktur S25 snittet mot Nord	Nord	5/30/2002	Ja
10A	Struktur S10, utpløyd ildsted	NNØ	5/31/2002	Ja
11A	S 28, S 18, S 45, S 13	N	5/31/2002	Ja
12A	S 29 ikke tegnet i profil	SØØ	5/31/2002	Ja
13A	S 29 ikke tegnet i profil	SØØ	5/31/2002	Ja
14A	Feltleder Isabel C. Rynning, bildet er tatt av Snorre Haukalid		5/31/2002	Nei
	Feltassistent Even B. Andersen, bildet er tatt av Snorre Haukalid		5/31/2002	Nei

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: UNIT/NTH - Fakultet for fysikk og matematikk
Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim. Telefon 73 59 33 10. Telefax 73 59 33 83.

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Berg-Hansen, Inger M.
UKM/Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3569

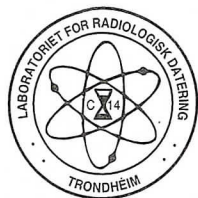
Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TUa-3858	S 28, A-nr. 2002/230 C52885, Hoffsvangen Kraby Østre Toten, Oppland	Trekull Bjørk, selje vier/osp		1860 ± 45	AD120-235	-26.1*

Dato: 03 MAR 2003

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Pål Johan Svanem

Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: UNIT/NTH - Fakultet for fysikk og matematikk
Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim. Telefon 73 59 33 10. Telefax 73 59 33 83.

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Berg-Hansen, Inger M.
UKM/Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3569

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-16177	S1, A-nr. 2002/230 C52885, Hoffsvangen Kraby, Østre Toten Oppland	Trekull Bjørk, selje vier/osp	1.5 g	1980 ± 100	BC60-AD130	-26.1*

Dato: 19 FEB 2003

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

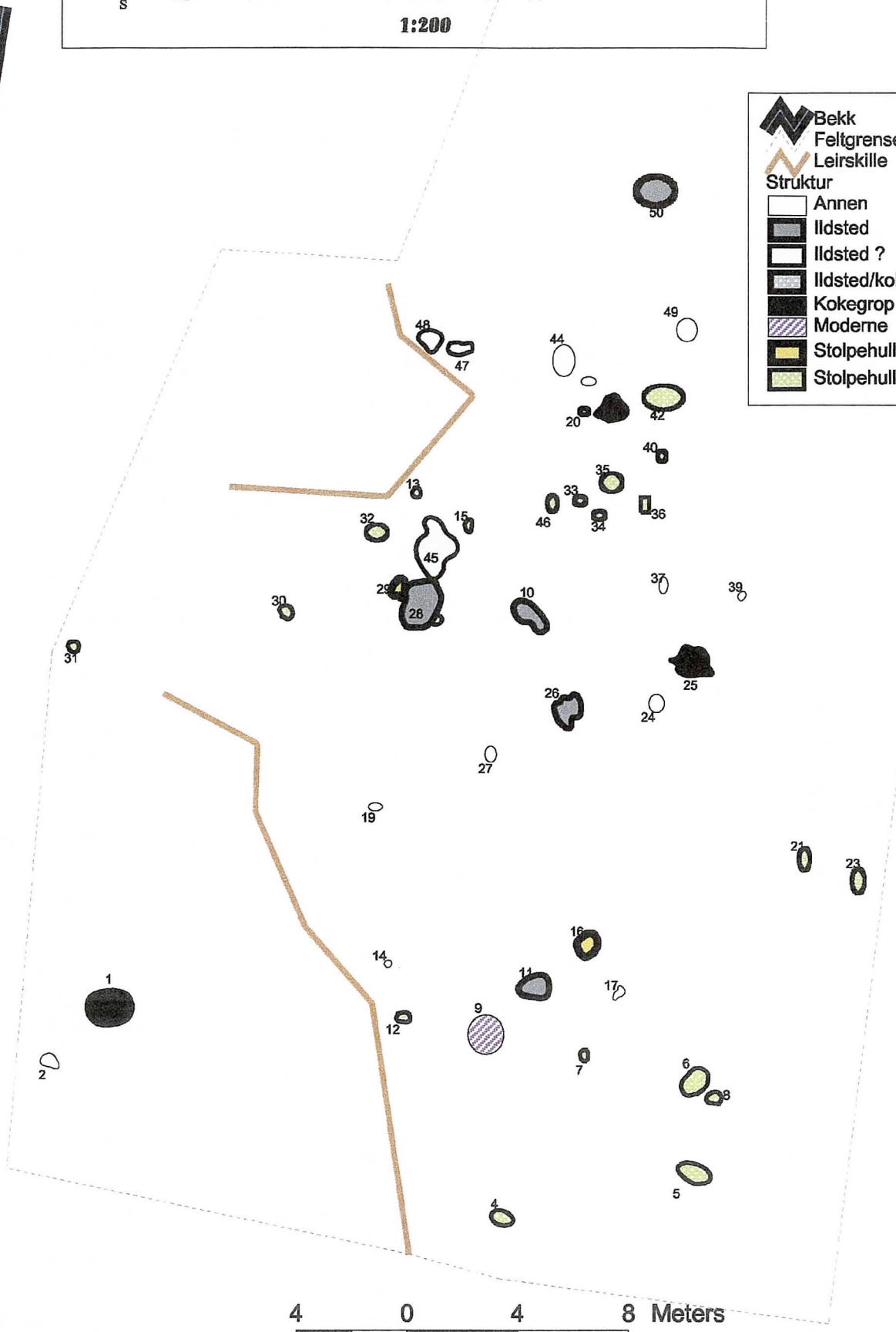

Steinar Gulliksen

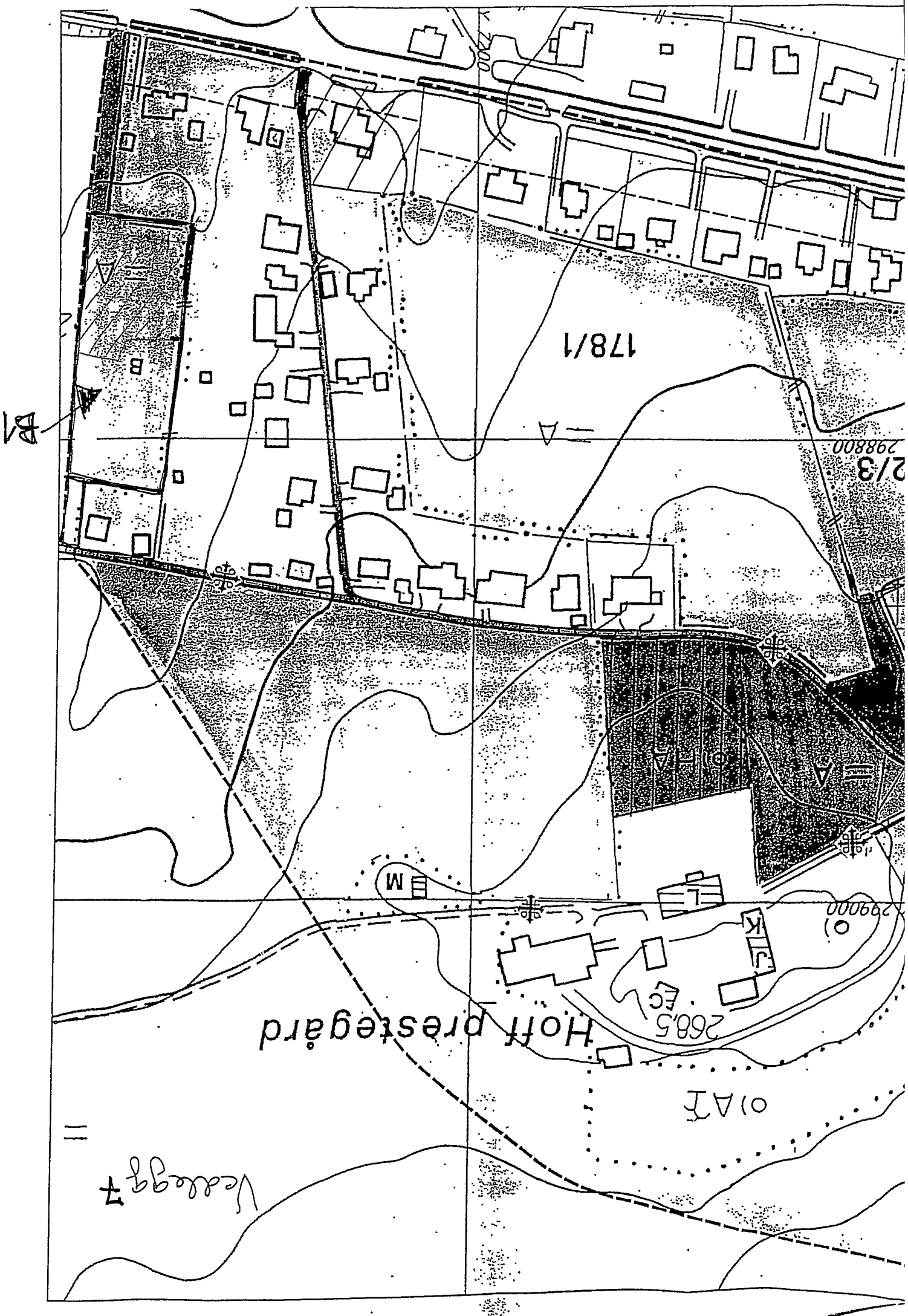

Hoffsvangen under Kraby, Østre Toten, Oppland
(G. nr./br. nr: 173/68 (178/20))

1:200

	Bekk
	Feltgrense
	Leirskille
Struktur	
	Annen
	Ildsted
	Ildsted ?
	Ildsted/kokegrop
	Kokegrop
	Moderne
	Stolpehull
	Stolpehull ?

178/1

2/3
298800

299000

Hoff prestegård

2685

01AT

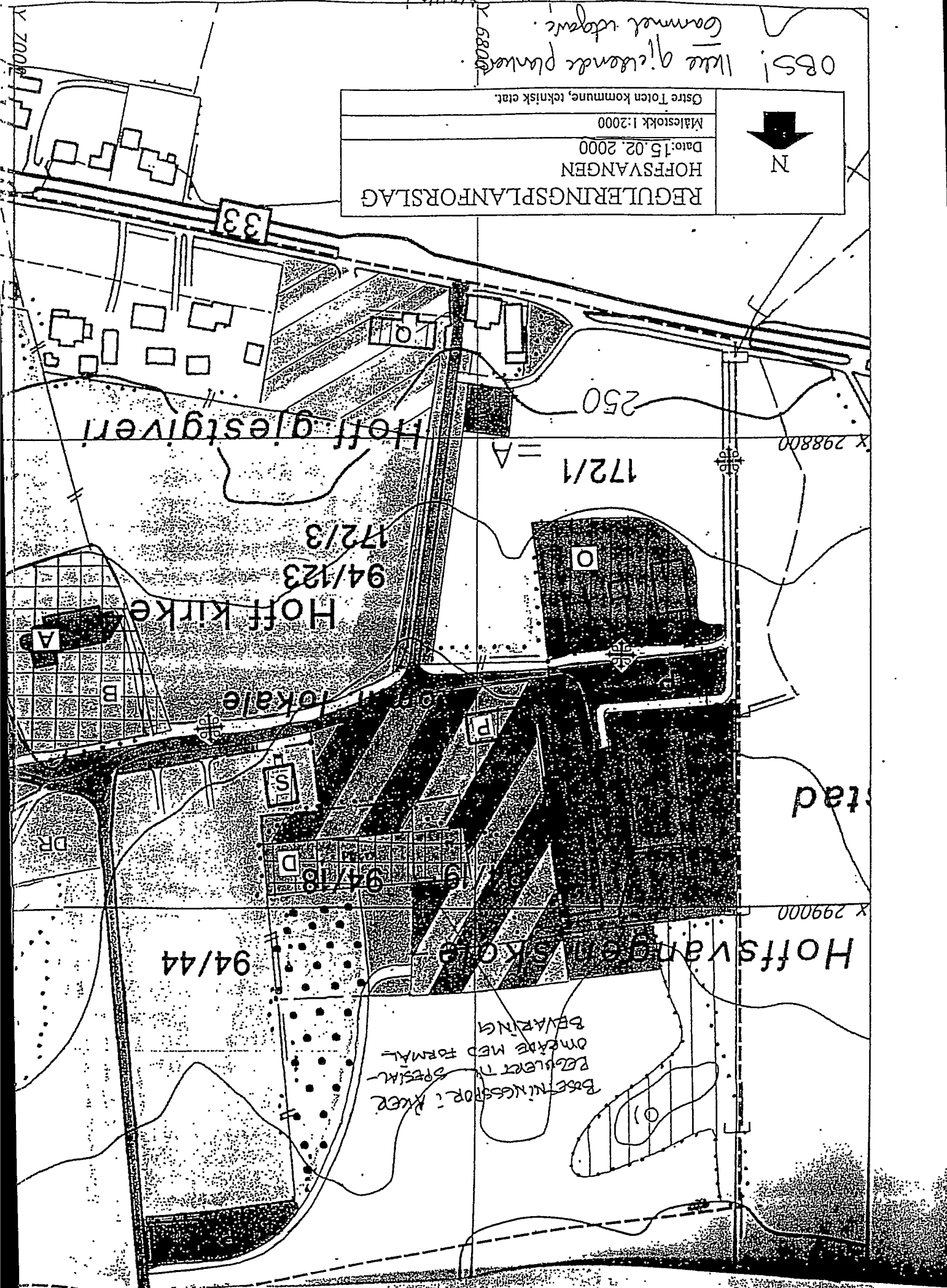
Veagegt 7

M

B1

REGULERINGSPLANFORSLAG	 N
HOFSSVANGEN	
Dato: 15.02.2000	
Målestokk 1:2000	
Østre Tolen kommune, teknisk etat.	

0851
 nye g!evende planer
 gammel utgave.

BETNINGSPOR I KVEER
 BEHOLDT TIL SPESIAL-
 OMRÅDE MED FORMÅL-
 BEVÅRNING

X 298800

X 299000

stad

Hoffsvangen skole

Hoff kirke

Hoff g!estiven

Hoff lokal

S

94/18 D

94/44

172/1 = A

172/3

94/123

A

B

DR

X 2000

X 6800

1916 III

ØSTRE TOTEN

Vedlegg 8

